

And now for something completely different

του Βασίλη Γεωργάκη

Δύο διαφορετικές εικόνες, δύο διαφορετικές εκδοχές της παρουσίας στον δημόσιο χώρο, οι οποίες και προκάλεσαν τόσο διαφορετικές αντιδράσεις.

Από την μία έχουμε τους αγριωπούς έφηβους στην Κατερίνη να ωρύνονται για τον Κατσίφα. Ποιον Κατσίφα; Ναι, εκείνον τον εθνικιστή που εισέβαλε οπλισμένος με καλάσνικοφ σε χωριό ενώ κόσμος κυκλοφορούσε – ίσως ό,τι πιο κοντινό έχουμε δει σε «μαζικό δολοφόνο» (mass shooter) στην γειτονιά μας. Ο Κατσίφας φυσικά μπήκε σε αυτό το ιδιότυπο μαρτυρολόγιο που διατηρεί μερίδα της ελληνικής κοινωνίας, στο οποίο συνυπάρχουν από ημίτρελοι σαν τον Κατσίφα, μέχρι στρατιωτικοί που σκοτώθηκαν λόγω αστοχίας υλικού ή και αστυνομικοί που αναβοσβήνουν κάθε χρόνο αθόρυβα σαν χριστουγεννιάτικα λαμπιόνια. Εθνικισμός, Μακεδονία, Βόρεια Ήπειρος, αρρενωπότητα, αλυτρωτικά οράματα, όλα στο μπλέντερ, αλλά φυσικά με το βλέμμα στραμμένο στον εσωτερικό εχθρό. Ο ελληνικός εθνικισμός είναι πια κολοβός, η μεγάλη δεξιά πολυκατοικία έχει συναρτήσει τόσο ξεδιάντροπα τις τύχες της με τον παγκοσμιοποιημένο καπιταλισμό και τις επιταγές του, που οποιαδήποτε έξαρση τυχοδιωκτικού εθνικισμού α λα Κατσίφα, μπορεί για τα μάτια του κόσμου να αντιμετωπίζεται με συμπάθεια, αν δεν ενθαρρύνεται. Στην πραγματικότητα, όμως, είναι τουλάχιστον ανεπιθύμητη, όπως με μικρό τρόπο διαπίστωσαν οι Χρυσανγίτες. Από τους μαθητές της Κατερίνης δεν περιμένει κανείς να πάρουν την Πόλη, αλλά να στηρίξουν με κάθε τρόπο το υπάρχον, με πρώτο βήμα να γίνουν καλοί κοινωνοί της κοινότητας του Έθνους, που συνέχει πέρα από ταξικές, κοινωνικές και πολιτιστικές διαφορές όλους του υπηκόους/πολίτες του Κράτους.

Και από την άλλη έχουμε αυτές τις κοπέλες που με εκπληκτικό

τρόπο κατέδειξαν την ανοησία της δημόσιας τελετής που είναι οι παρελάσεις. Αντλώντας από το χιούμορ των Monty Python και την παράδοση των Καταστασιακών εισβάλλουν στην παρέλαση που έλαβε χώρα στη Νέα Φιλαδέλφεια (περιοχή που μόνο τυχαία δεν επέλεξαν όπως εξήγησαν και οι ίδιες) και παρέλασαν με Ανόητο Περπάτημα – με τον τρόπο που κανονικά θα έπρεπε να βλέπουμε τις παρελάσεις. Οι αντιδράσεις ποικίλλουν, αλλά το κοινό συναίσθημα είναι της καταδίκης; Γιατί; Γιατί με κάτι τόσο απλό εκτέθηκε η γελοιότητα και η υποκρισία των τελετών αυτών που μεταφράζουν με απτό τρόπο το αφήγημα της Εθnikοφροσύνης. Το χειρότερο έγκλημά τους ωστόσο είναι ένα ακόμα. Το φύλο τους. Μπορεί οι πιτσιρικάδες με τα σκουλαρίκια ή τις χορευτικές φιγούρες να δέχονται σφοδρή κριτική, ωστόσο ειδικά σε μία παρέλαση όπου κάθε μάσκα πολιτικής ορθότητας πέφτει, οι γυναίκες αντιμετωπίζονται με τον τρόπο που πραγματικά τις βλέπει ο εθνικός κορμός: ως μηχανές αναπαραγωγής και ανατροφής των ανδρών που θα πραγματώσουν τα εθνικά οράματα. Υπό αυτήν την έννοια η σάτιρα των κοριτσιών είναι διπλά ασυγχώρητη – δεν έχουν κανέναν απολύτως δικαίωμα να κριτικάρουν το εθνικό αφήγημα. Δεν ζητήθηκε και δεν πρόκειται να ζητηθεί από αυτές ποτέ κάποια γνώμη επί του θέματος.

Αντιμέτωποι συνεχώς με τις θανατοπολιτικές που τα Έθνη-Κράτη επιβάλλουν, δεν μπορούμε παρά να στεκόμαστε δίπλα στον οποιονδήποτε αμφισβητεί με τόσο έξυπνο τρόπο τις τελετές αυτές που νομιμοποιούν τον εθνικισμό – πόσο μάλλον στον δημόσιο χώρο.

Ακολουθεί το ίδιο το κείμενο που έστειλαν οι «δράστες» της Νέας Φιλαδέλφειας, όπως το έστειλαν στην Εφημερίδα των Συντακτών:

“Στρατιωτάκια ακούνητα, μέρα ή νύχτα;

Στρατιωτάκια ακούρδιστα, μέρα ή νύχτα;

Πώς στα παιδικά παιχνίδια εμπλέκονται οι αρχηγοί, οι στρατοί και τα στρατιωτάκια τους;

Στρατοί που κάνουν πολέμους, βομβαρδισμούς, επεμβάσεις.

Και εμείς επέμβαση εκτάκτου ανάγκης κάναμε αλλά χωρίς την παραμικρή άσκηση βίας.

Καλλιτεχνική επέμβαση, κάτι σαν παιχνίδι.

Υπήρξαμε για λίγο στρατιωτάκια που αρχίζουν να ξεκουρδίζονται, να βραχυκυκλώνουν απέναντι στις διαταγές, τα παραγγέλματα, τα εμβατήρια. Ίσως γιατί πλέον δεν μας πείθουν οι ιδέες που ενσαρκώνονται σε όλα αυτά.

Τι κοινό μπορεί να 'χει ο μιλιταρισμός με την ελευθερία; Τι σχέση μπορεί να 'χει η υπεράσπιση της ελευθερίας ενός λαού με τον πατριωτισμό που διδασκόμαστε από μικρά παιδιά; Στα σχολεία, στις παρελάσεις, παντού.

Ο πόλεμος του ανθρώπου για την ελευθερία του δεν είναι έπος ούτε τραγωδία. Είναι η ίδια η ζωή εν κινήσει. Κίνηση που δεν μπορεί να ελεγχθεί και να μπει σε καλούπια.

Γι' αυτό και εμείς μπήκαμε στην παρέλαση ακαλούπωτοι... Υπό την πνευματική μπαγκέτα του μεγάλου στρατάρχη της αγγλικής κωμωδίας, John Cleese και όσων μας έχουν διδάξει οι Monty Python. Με το δικό μας silly walk και ρυθμό.

Στα μάτια των επισήμων και πολλών θεατών, είδαμε την περιέργεια, την έκπληξη αλλά και την υποτίμηση. Άλλοι μας γιούχαραν, άλλοι μας πέρασαν για "προβληματικά παιδιά". Αυτά ακριβώς είναι τα όρια του πατριωτισμού τους. Η πατρίδα των κανονικών, των προβλέψιμων, των άριστων.

Εμείς ήρθαμε από άλλες πατρίδες. τις πατρίδες των περιττών, των απρόβλεπτων, των ζωντανών. Εις οίωνα άριστος αμύνεσθαι περί ελευθερίας, λοιπόν.

Υ.Γ.

Επιλέξαμε να πάμε στο δήμο της Ν. Φιλαδέλφειας- Ν. Χαλκηδόνας σε μια γειτονιά χτισμένη από πρόσφυγες, τους κατεξοχήν

περιττούς και απόβλητους της ελληνικής κοινωνίας και τότε και τώρα.

10 “στρατιωτάκια” της υπο-κριτικής τέχνης”